

Avaleht>Kohtuasja algatamine>Kus ja kuidas?>**Kulud**

Kulud

Tšehhi

Sellel lehel on esitatud teave kohtumenetluse kulude kohta Tšehhis.

[Perekonnaõigus – lahutus](#)

[Perekonnaõigus – lapse hooldusõigus ja ülalpidamine](#)

[Kaubandusõigus – lepingud](#)

[Kaubandusõigus – vastutus](#)

Õigustöötajate tasustamist reguleeriv õigusraamistik

Juristid

Tšehhis on ainult üht liiki juriste – advokaadid (*advokáti*). Puuduvad sellised õiguskutsed nagu Ühendkuningriigis *barrister* või *solicitor*.

Justiitsministeeriumi 4. juuni 1996. aasta määrus nr 177/1996 käsitleb advokaatidele õigusteenuste osutamise eest makstavaid tasusid ja hüvitisi (advokaadi tasumäär). Selle ingliskeelne versioon on saadaval Tšehhi advokatuuri veebisaidil.

Asjaomased pooled võivad advokaadi tasu ka eraviisiliselt kokku leppida.

Enamiku tsiviilasjade (sh perekonna- ja kaubandusõigusega seotud asjade) puhul ei ole juriidiline esindamine kohustuslik.

Kindlaksmääratud kulud

Tsiviilkohtumenetluse kindlaksmääratud kulud

Tsiviilkohtumenetluse poolte kindlaksmääratud kulud

Kohtukulusid käsitlev seadus nr 549/1991 (inglisekeelset versiooni pole) reguleerib tsiviilkohtumenetluste puhul tasutavaid kulusid. Need on menetluse liigiti erinevad. Mõnel juhul kohaldatakse kindlaksmääratud tasusid, mõnel juhul määratakse tasu protsendimäära alusel.

Igal juhul tuleb kulud tasuda Tšehhi valuutas (Tšehhi kroonides) ning need võib pangaülekandega kanda riigi (või kohtu) pangakontole. Kuni 5000 Tšehhi krooni suuruste tasude puhul võib kasutada riiklikku maksumärki (*státní kolek*), mida müüakse postkontorites ja teatavates muudes kohtades.

Kohus on kohustatud teatama hagi esitavale isikule kohtukulu täpse summa.

Tsiviilkohtumenetluse etapp, kus pooltel tekib kohustus tasuda kindlaksmääratud kulud

Kohtukulude maksmise kohustus tekib toimingute tegemisel (nt hagi esitamisel). Kui menetlustasu ei ole makstud, nõuab kohus, et see makstaks kohtu määratava tähtaja jooksul. Kui see tähtaeg möödub ja tasu ei ole makstud, peatab kohus menetluse.

Kriminaalmenetluse kindlaksmääratud kulud

Kriminaalmenetluse poolte kindlaksmääratud kulud

Kriminaalmenetlus algatatakse alati *ex officio* (prokuröri ametikohustuste kohaselt) ning kaitsealune maksab ainult juriidilise esindamise kulud (kui talle ei määrata tasuta või vähendatud tasumääraga kaitset). Kui kaitsealune mõistetakse lõplikult süüdi, peab ta hüvitama riigile kriminaalmenetluse kulud seadusega sätestatud ulatuses.

Kriminaalkohtumenetluse etapp, kus pooltel tekib kohustus tasuda kindlaksmääratud kulud

Kriminaalmenetluses kohtukulud puuduvad.

Konstitutsioonikohtu menetluse kindlaksmääratud kulud

Konstitutsioonikohtu menetluse poolte kindlaksmääratud kulud

Tšehhi Vabariigi **konstitutsioonikohtule** (*Ústavní soud České republiky*) esitatud kaebuste puhul **ei ole kindlaksmääratud kohtukulusid**, kuid pooli peab esindama advokaat.

Konstitutsioonikohtu menetluse etapp, kus pooltel tekib kohustus tasuda kindlaksmääratud kulud

Kindlaksmääratud kohtukulud puuduvad.

Juriidilise esindaja antav eelteave

Poolte õigused ja kohustused

Poolte juriidilistel esindajatel ei ole eelteabe andmise kohustust.

Poolte õigused ja kohustused võib leppida kokku advokaadi ja tema kliendi vahel.

Kulude õiguslik alus

Kust leida teavet Tšehhis tasutavate kulude õigusliku aluse kohta?

Iga konkreetse juhtumi korral on soovitatav konsulteerida advokaadiga. Kui menetlus on algatatud, peab kohus teatama pooltele tasumisele kuuluva kohtukulude summa.

Millises keeles võib saada teavet Tšehhis tasutavate kulude õigusliku aluse kohta?

Tšehhi ainus ametlik keel on tšehhi keel. Seetõttu ei ole õiguslikku kohustust pakkuda teavet teistes keeltes. Teabe kvaliteet sõltub seega teavet andva isiku valmisolekust ja teadmistest.

Kust leida teavet vahenduse kohta?

Teavet vahenduse kohta võib leida **Tšehhi Vabariigi vahendajate ühenduse** (*Asociace mediátorů České republiky – AMČR*) veebisaidilt.

Teavet registreeritud vahendajate kohta võib leida **justiitsministeeriumi** veebisaidilt ja/või otsida otse **vahendajate nimekirja** (*Seznam mediátorů*) andmebaasist.

Kust leida lisateavet kulude kohta?

Veebisait kulude kohta

Puudub ametlik veebisait, mis pakuks teavet kulude kohta.

Kust leida teavet eri menetluste keskmise kestuse kohta?

Justiitsministeeriumi veebisaidilt leiab kohtute ja prokuratuuride tegevuse statistika.

Kust leida teavet üksikmenetluste keskmiste kogukulude kohta?

Kulud olenevad iga üksikjuhtumi asjaoludest. Teave kohtumenetluste keskmiste kogukulude kohta ei ole kättesaadav.

Käibemaks

Kuidas seda teavet antakse?

Kohtukulud on käibemaksust vabastatud ja nende summa on lõplik. Advokaaditasu ei sisalda käibemaksu. Mõned advokaadibürood, mis on käibemaksukohustuslased, lisavad siiski käibemaksu (21%). Käibemaksu ja selle tasumise viis on reguleeritud käibemaksu seadusega nr 235/2004.

Milliseid määrasid kohaldatakse?

Tavapärase määra on 21% ning vähendatud määr on 15%.

Tasuta õigusabi

Tsiviilkohtumenetluste puhul kohaldatav sissetulekukünnis

Konkreetsed sissetulekukünnist ei ole. Tasuta õigusabi saamise kindlaksmääramisel võetakse lisaks isiku sissetulekule arvesse ka tema või tema leibkonna üldist finantsolukorda. Kui see on poole huvide kaitsmiseks vajalik (nt eelkõige sisuliselt või menetluslikult keerukate menetluste puhul) või kui pooli peab konkreetset liiki menetluse puhul kohustuslikus korras esindama advokaat ning samal ajal õigustab sellist toimingut poole olukord, määrab kohus poolt esindama advokaadi. Sellisel juhul vabastab kohus poole advokaaditasu ja kohtukulude tasumise kohustusest.

Tasuta õigusabi pakuvad ka Tšehhi advokaatuur (*Česká advokátní komora*) ja spetsialiseerunud vabaühendused (olenevalt menetluse esemest).

Kriminaalmenetluses süüdistatavate isikute sissetulekukünnis

Konkreetsed sissetulekukünnist ei ole. Juhtudel, kui juriidilise esindaja kasutamine on kohustuslik ja süüdistataval ei ole advokaati, määrab kohus talle kaitsja. Kui süüdistatav esitab dokumendid, mis näitavad, et ta ei suuda kaitsekulusid tasuda, otsustab kohus, et tal on õigus tasuta või vähendatud tasuga kaitsel.

Kriminaalmenetluses osalevate ohvrite (kannatanute) sissetulekukünnis

Õigus tasuta juriidilisele esindamisele kriminaalmenetluses on alla 18aastasel kannatanul, välja arvatud juhul, kui menetlus käsitleb ülalpidamise ja toetamise kohustuse (*zanedbání povinné výživy*) eiramist.

Kannatanul on samuti õigus tasuta juriidilisele esindamisele, kui ta on:

eriti haavatav ohver vastavalt seadusele nr 45/2013, mis käsitleb kuriteoohvreid ja teatavate seaduste muudatusi (kuriteoohvrite seadus),

tahtliku kuriteo tõttu raske tervisekahjustuse saanud isik,

kuriteo tõttu surnud ohvri ülalpeetav,

juhul kui ta tõendab, et ei suuda juriidilise esindamise kulusid kanda. Need isikud võivad oma advokaadi ise valida. Kui nad seda ei tee, määrab asjakohane õiguskaitseasutus neile ise advokaadi.

Kui kannatanu on samaaegselt eriti haavatav ohver, saab ta **kuriteoohvrite seaduse alusel** lisaks piiratud **tasuta õigusabi**. Sellist õigusabi osutavad advokaadid, kes on väljendanud huvi pakkuda niisugustele ohvritele teataval määral tasuta õigusabi ning on kantud spetsiaalsesse justiitsministeeriumi hallatavasse registrisse.

Kannatanutele tasuta õigusabi andmisega seotud muud tingimused

Vabaühendused, kes täidavad kindlaid tingimusi ning on saanud justiitsministeeriumilt ja kriminaalhoolduse ja vahendamise talitusest (*Probační a mediační služba*) akrediteeringu, võivad pakkuda kuriteoohvritele **õiguslast teavet** (eelkõige kuriteoohvrite seadusest tulenevate õiguste ning kannatanu õiguste kohta kriminaalmenetluses). See õiguslane teave ei ole siiski otseselt tasuta õigusabi.

Süüdistatavale tasuta õigusabi andmisega seotud muud tingimused

Kehtib eespool esitatud teave kriminaalmenetluses süüdistatavale tasuta õigusabi andmisel kohaldatava sissetulekukünnise kohta.

Kuludest vabastatud kohtumenetlused

Konstitutsioonikohtule esitatud kaebuste puhul tasu ei võeta. Kohtukulusid ei nõuta ka teatavat liiki menetlustes (täpsustatud kohtukulud käsitleva seaduse nr 549/1991 paragrahvis 11), näiteks kui hageja on alaealine, ja mõnel muul juhul (nt kui menetluse üks osaline on riik või selle organid, kui käsitletakse välismaalase varjupaigataotlust või kui menetluse osaline on „nõrgem pool“).

Millal peab kaotanud pool tasuma võitnud poole kulud?

See sõltub igal konkreetsel juhul kohtuniku äranägemisest (mida kirjeldatakse kohtuniku lõplikus otsuses); kohtul on õigus mõista kohtukulud täielikult või osaliselt välja kohtuvaidluse kaotanud poolelt. Seda ei kohaldata aga lahutusmenetluste suhtes. Kulud käsitlev otsus võib sageli hõlmata ka juriidilise esindamise kulusid.

Ekspertitasud ja -kulud

Kohus maksab tema määratud ekspertide tasud. Vaidluse pooled peavad ekspertitasud maksma ainult juhul, kui nad ise eksperteenuseid taotleavad. Mõnel erijuhul võib kohus otsustada, et ekspertitasud peab maksma kaotanud pool.

Tõlkijate ja tõlkide tasud

Kohus peab maksma tõlkijate ja tõlkide tasud; kui menetluse pool on välismaalane, kes ei oska tšehhi keelt, on tal õigus pöörduda kohtusse oma emakeeles.

Seotud lisad

[Kulude läbipaistvuse uuring: Tšehhi Vabariigi aruanne](#) (703 Kb)

Viimati uuendatud: 28/02/2022

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.